

V Klauie

David Skil

Davidson

APL 7, 41.

Erkjerrighed, en Spore til det gode
og til det onde.

Ved Erkjerrighed fortaar man na-
turligvis en vis Tiljæm hos Men-
neikene efter at gaae Bre, og den
ne kan jo yttre sig i højere og mindre
Grad. Og der ved blive en Spore til noget
ont eller godt.

Det er jo klart nok, at ethvert ^{deklar} yttres
sig en vis Erkjerrighed, hvad end
det er under enmaad eller store For-
hoed. Og det vilde i Sandhed ogsaa
være engeeligt, om det ikke var
Tilfældet. Thi manyp et Men-
neike vilde, naar det ikke var,

de, han blev foragtet derfor af ^{sine} Medmen-
nesker, henjvortil en Mængde Løster,
og lade sine Lyster faa frit Spille-
rum, hvilket han nu undlader af
Frygt for ikke at blive almindelig set
og agtet. Ogjarrigheden afholder saad-
ledes ofte den Mand, der har Tilbøje-
lighed til Brukkemeisken, fra at tilfreds-
stille denne sine Tilbøjelighed. Ligeledes
afholdes den ofte et Kemeisken fra at
blive en Tyr, Betrager o. s. v., ja ikke
ejendelig forhindrer den ogsaa den,
der ellers vilde leve et uæseligt
vellystigt Livnet, i at gjøre dette.
Ogsaa bidrager Ogjarrigheden i

maage Tilfælde til at skabe de store Mand.
Den gode f. Ex den store Generalving
i sit ^{Kald} og den tillynder sigter til at
skrive gode Værker, og den opmuntre
Kunstnerne og Videnskabsmande til for-
sætte deres Virksomhed. Kortsagt, Byjærri-
gheden tillynder vi. Men mest til stadig
at strake opad efter noget højere, hvilket
er nok ventigt, for at vi ikke helt skællig-
ke ned til lige gyldighed.

Sjönt Byjærrigheden således kan
blive en Spore til meget godt, såv gyl-
der og her Ordet. Med Maade er alting
godt." Byjærrigheden kan også drives
for vilt, naar man får stadig søge

at stige i Bø, i den at man tager den
syn til, hvilke Midlene er, som vi
bruge det til, eller ^{naar} man er i
den Grad Ovjærrig, at man ikke kan
taale, at ens Medmennesker gaar
foran én; thi da bliver Ovjærrigheden
en Spore til Misundelighed og Bagværelse
er. Og man kan paa denne Maade
Ovjærrigheden bidrage til at forstyrre
ens Hjertes ^{Tid}fred, ^{og} idet man ved stadig at
se, at der er nogle, der staa over én,
bliver utilfreds med sig selv og saaledes
münder det, der næsten er det rigtigste af
alt for Menneskene, nemlig Tilfredshed
med deres ^{egen} Kaar.

Uagtet Anjerrigheden, naar den ikke
overføres, kan blive en Spør^{te} noget godt,
saa maa man dog ikke tro, (at
det er noget godt at være anjerrig)
at den i sig for sig er noget godt, thi
vi hør vel gjøre det gode og søge at
indrette noget til Gavn for os selv og an-
dre, men vi hør ikke gjøre det af
Kjærlighed til vore Medmennesker og
ikke for at overgaa alle andre i Væ.
Men den ellers Meersike jo har en
vi Tilbøjelighed til først at tænke paa
sin egen Fortæl, saa maa man dog
hellere indseeths noget godt derved af
Anjerrighed end indlate at det.

Danske Stiel (besynderligt Stof)

ved

Hovedexamen 1893.

Adolph Peterien & Kk.

Normannernes Erobring.

De nordiske Folkeslag have altid haft en stor Lyst til at udvandre; det havde de i Oldtiden, det have de nu.

I Oldtiden sejlede store Skarer af cerige Krigere, som man kaldte Vikinger, bort fra Hjemmets Kyster for at søge Lykken andre Steder. Ve, de Lande, til hvilke de drog. Anførte af tapre Hædinger kastede de alt tilbage, som man sendte i en øde, brændte Byer, Landsbyer og Kirker og toge alt rørligt Gods.

Ligesom Nordens Følsk vare dette i
tre Stammer, saaledes havde Vikingerne
gerne dres tre Veje. - Gøterne drog
til Rusland, som den Gang hed
Gardarige, og erobrede det. De russi-
ske Fyrster ere derfor af nordisk Et.
Nordmændene rejste til Skotland og
de skotske Fr, og Danerne satte sig
fast i England og Frankrig.
De engelske og franske Kønner
fra den Tid ere fulde af Lide og
Bønner til den almægtige. De kristne
(lige) Præster bad om, Gud om at holde
de hedenske Normanner borte.

Senere bleve disse forbigaaende Plynd-
ringstog til Erobringstog. Norma-
nerne underlagde sig i det ottende
Aarhundrede det nordøstlige Eng-
land og stiftede syv Riger, Ulytar-
kiet. - Fra England gik de store Tog
til Frankrig. Væbningerne sejlede
langt ind i Landet op ad Floderne
og naaede Paris. Dette Landskab,
der nu hedder Normandiet syntes
de godt om. Islanderne fortælle, at den
franske Konge maatte afstaa det til
en tappes og berømt Løvkonge, som
hed Rollo. Normannerne fælt sig

vel tilfreds i Normandiet, thi Landet, England er Grunden til, at hele England
skaberne lignede deres egne. De bleve senere under Knud den store Her for,
da ogsaa i Landet og kaldte deres enet med Danmarks. Svend Tveskæg
Stammefrønder ^{der} medtil. Paa den har Aften for Erobringern. Man
Tid kom der en Tyote fra Syditalien fordrev Kongen, som hed Ethelred den
til Normandiet. Man var bleven for raadvilde, og gjorde sig selv til Konge,
drev en hjemmefra og bad Norman, som han dog kun var i en meget
nerne om at hjælpe ham til at faa Kort Tid. Senere var England sig helt
sit Rige tilbage. Mange gik i hans Løs fra Danmark. Svend Estridsen
Tjeneste, og han fik sit Rige tilba. gjorde nogle Tog for at vinde det til.
ge. Derefter rejste flere og flere der. bage, men forgæves
ved, saa at Syditaliens Befolkning disse Normanernes Indvandringen
blev normannisk. og Erobringern have stor Betydning
Den nysamtalte Erobring af Irland. Man træffer ^{oldnordiske} Elementer i det engelske

Sprog og tildels ogsaa i det franske.
Mange Engellendere bære tydelige Mærker
af nordiske Byrd, og vi have gennem
engelske Kilder faaet meget at vide
om Danmarks gamle Historie.

Adolph Peteren

Dansk Stil
af
Paul Hornum

V Klasse

APR 11, 43.

Spartas Stats forfatning og Samfundsaarnde.

Ved de store Folkevandringer i
Grækenland omkringet det 11te Aarhundre,
de blev den oprindelige joniske Befolk-
ning for Peloponnes forbragt af doriske
Indvandrere. En Skare af disse Erobrere ud-
satte sig i Lacœnia og lagde den første
Grund til den senere saa magtige Stat
Sparta. I næsten alle Grækenlands Stater
var Forfatningen til at bygges med

aristokratisk. Det var ogsaa Tilfældet ved den, at Spartanerne bleve vundne i Sparta, men det dannede deri en Mellemting til de øvrige Stater, at det beholdt den gamle Forfatning under alle disse Kampes gjennem Tidene. Den højeste Magt i Staten var i Haanden paa Kongen, men den indskrænktes ved at Raad, der bestod af 300 Graviter, og ved en Forsamling, der dog ikke havde synderlig Betydning. Senere valgte man ogsaa 5 Eforer paa to Aar, disse fik stærk den største Magt, og ogsaa større end Kongens. Som Spartas første Konger frembræder Lykurg (o. 700) hans Love vare strænge, men det var

ved den, at Spartanerne bleve vundne til den Haardførhed og de strenge Læder, der i saa lang Tid udmærkede dem frem for de øvrige Grækere. Læstagslagdes der paa Børnenes Opdragelse. De blev alle inddragte, og hvis de vare svagelige eller havde en eller anden Legemsfejl, blev de kastet i en Affgründ, i hvilket Tilfælde fik de Lov til at leve som deres Forældre til deres Døds Tid. Fra den Tid blev de opdragne sammen under Statens Tilseer. Undervisningen bestod mest i Legener og Vaaben-øvelser for at udvikle Legemets Kraft og vænne de unge til

at haardtøse Vaabene med Kraft og Sindsaag, da det var ved dem, at Sparta skulde have sig over Grækenlands øvrige Stater. De blive dermed ogsaa vænnet til at se Lydighed med deres Befalingsevne og med de ældre og til Hærsførelsen. De maatte se saaledes selv snart Lige med Fjendene, den til deres Lige, en Gang den Stærk blev de pudsede til Blod med Arsenis eller inden at de maatte forbræke en Hæne eller ytre Tegn paa Smerte. Deres Hæder skulde være høvelig og den samme for alle - ja maatte kongerne kunde ind, drage sig for at deltage i Fæltensmaalderne,

hvis værdigste Bed var den bekjendte spartanske Blodruske.

Om Fæltensmaalderne blev det kun for Borgene, inden den store Helatone eller Fæltene, der vare deres fuldstændige Ejendomme. Derisforde alle Arbejdet i Huset og paa Marken sammen med Hinderne, medens de frie Borgere kun gik i krig og forevarer eller indvandre deres Land. De overvandede blev enten Helater eller Periæter det vil sige: en Paga skatby, disse Fæltensmaalder, der væbne ad dygtige deres færd men offer en vis Del af Hæren til Spartaverne. De deltog

ogsaa i Krigen som Leberabunde, medens
Spartanerne selv var svartbenedede.

Lydberg indsaar klart, at kun en
saadan Ordning kunde føre Sparta
gennem ad Tijen til Hegemoniet i Græ-
kenland, og den havde betændt sin
Prøve, da Sparta har 579 havde vandt
Hjælpemiddelen af sin Magt og var fryg-
tet af alle andre Folkeslag.

Paul Hornum.

Dansk Skil (bunden).

Valdemar Torum. (V)

11. 11. 52°

Spartas Statsforfatning og Samfundetsorden.

Omtrent Aar 1100 vare Doriernes
fra det lille Landskab Doris i Mel-
lemgrækenland vandrede ned paa
Halvoën Sælonnes og havde her
stiftet flere Riger. Af disse blev det
vigtigste det, som en Del af dem
stiftede i Eurotasdalen, og som si-
den havde sin Magt over alle de
andre Stater paa Halvoën. Det-
te Rige var Sparta.

Her havde allerede Lykürg i det
gænde Aarhundrede virket, men ^{han} har
vist blot nedskrevet som Lov, hvad der

før havde været almindelig Vedtagt, og maa derfor snarere anses for Ord-
ner af et Krigersamfund end for Lovgiver for en Stat. Sparta havde nemlig allerede før hans Tid 2 Konger, et Raad, der bestod af 28 Se-
ronter, som skulde være mindst 60 Aar gamle, og en Folkeforsam-
ling. Denne Statsforfatning holdt sig i det væsentligste hele Oldtiden igjennem og undergik ikke som A-
thens store Forandringer.

Lovene i Sparta vare meget strænge og af en saadan Beskaf-
ferhed, at de næsten fuldstændig

ophævede Familielivet. Fra Børns Ben af bleve de raske og stærke Børn tagne fra Moderen og opdragne un-
der Statens Opsyn, medens derimod de syge og svage bleve udsatte, forat de kunde omkomme, eller drabtes paa andre Maader. Under Statens Opsyn maatte Børnene gaa en streng Skole igjennem, de bleve vænnede til Haardførhed, deres Leje bestod af Siv, som de selv maatte samle, for den mindste Forseelse bleve de straffede, de bleve øvede i Vaabenbrug og Legems-
øvelser, og der blev indskærpet dem Grødselighed for Alderdømmen, naar

og de bleve tiltalte, skulde de beflitt. bündsfaller, der beholdt deres egne
te sig paa at give korte og fyn. Love og egen Gvrigheid mod at anerk-
dige Ivar. Et saadant Liv maast. kjende Spartas Overhøjhed, og del-
te de føre, indtil de bleve 30. Aar. bleve de Heloter, hørige og lydige Lin-
gamle, og selv efter den Tid maast. egne, der maatte dyrke Jorden til For-
se de deltagi i de fælles tarvelige del for Spartanerne og afgive en
Maaltider, fra hvilke ikke selv. Del af Afgrøden. Spartas Magt og An-
gerne kunde unddrage sig. Spar- selse varede imidlertid ikke ud, da
tanerne udvillede sig paa denne Sparta havde maattet bække under for
Maade til tapre og haardføre Kri- fremmede Erobrere og anerkjende dis-
gere, og man kan derfor ikke und- ses Overherredømme, bleve Borgeme,
sig over, at de snart indbrødte dem der hvis Antal var soundet ind ved de
Magt over den største Del af de om- idelige Krige, mere og mere forfinede og
liggende Stater. Disses Indbyggere afvandt med Krigerhaandværket, som
bleve dels Perickere, skatkyldige For- de for det meste overlod til Sjæmper,

og Sæerne blive efterhaanden mere og
mere fordærvede, derfor er Tilstanden
ved år 250 før Kristi Tidset meget
sædvanlig i Sparta, medens der under
Perserkrigene var 8000 Borgere i Sta-
den, og der ved denne Tid kun 100, og
af disse besidde 100 al Grundejendom,
medens de øvrige og Heloterne leve
i den yderste Nød, ryggløse Mennesker
opkaste sig til Tyranner og hærge vitt
og bredt Landet.

Sparta; hvis Hegemoni før havde va-
ret saa agtet og æret, var allsaa nu sæn-
ket ned til at blive en Stat uden al
Slagt og Anseelse, og de indre Sam-

fundforhold vare i høj Grad sørgelige.
Sparta havde nu udspillet sin Rolle
i Historien og svæver siden ikke videre
paa Historiens Sceneplads.

V Klain

David Spil

Davidson

April 24 18

Spartas Stats forfatning og
Landskæbets ordlov.

Grophenlands sidste Tid er alde-
les indpyllet i Sagen, som man ik-
ke kan gøre sig Tid til. Det eneste,
man ved noget lunde sikkert, er, at
de græske Folk for Oprindelsen af
den historiske Tid have foretaget
forskjellige Vandringer, førend de
have indtaget de Boliger, som de ha-
ve ved den historiske Tids Begyndelse.
En sådant Vandring er ogsaa bleven
foretaget af Beboerne af det lille Land
Itali^{Doria}, af hvis Befolkning en Del er
vandrede ind og til sidst have taget

Belig i Peloponnesi efterat ^{have} underbragt
det de oprindelige Beboere. En saa
saa lille Koloni af doriske Erobrere
daandede Spartanerne.

Med Spartas Statforfatning an-
gaaer, da var den i høj Grad aristokratisk.
I Spis saa for Regjeringen
et Kongerige, som naaede havde
sin stærkeste Magt, og medens
i de øvrige græske Stater, som for
Begyndelsen af opsejereses af Kongeriget
Kongeriget afteffedes, saa blev
den i Sparta, lige indtil ^{det} Sparta
maatte bide under for de frem-
mede Erobrere. Ved Faldet af Kongeriget

me stod der et Raad af ælste, med
hvilket med hvilket disse raadsfor-
te sig, men som ellers ikke har
de vel stor Magt i Staden. Og saa var
der de saa kaldte Ephores, som for
Begyndelsen afteffedes, som ikke har
de nogen stor Indflydelse, men som for
stora Magt.

Udendelig leve de Lægeres Ly-
king, som om med Samfundets for-
holdene i Sparta. Hans Lovend
markedet sig ias ved dees. Strang
hed, og de om daandede Spartanerne
et kraftigt og raadsfört folk. I følge
Lyking's Love blev Bønnen i

meget i my Alder fortales forældre og således under States Tilføjelse, men
ne for at opdrages under States Tilføjelse. Fra den tidlige Ungdom
af flere de nu over i Vaalew-
brüg og Legems øvelser. Sine for al Arty
de, der hænges af Talle, opdrages
de således fra Ungdommen af
til Færelsesets Forvar. Som de
vis paa, hvor strengt den spar-
kavike Ungdom opdrages for at giv-
res haardt for, kan man naane, at
Drengene for au Gud iudeu Arlemis
Templel maatte lade sig piøke til
Blod iudeu at fortrække en Mine.
Den lang Charakteer opdrages i

etlo efter den Tid kunde ingen gaa-
tanke Borger indtage sig de larve-
lige Maalkter, om i ^{høst} Fællestale. Denne
Opdragelse blev kiøn Borgene til Del. 6.
sobreder den nye Landstrateninge, de
væ deres Behoore ikke optagne i Borg-
ikabet, men blev gjort ^{ne} Heloter eller
Periøker. Mord og andre store Fortjød-
en straffedes ikke af Stateu, kiøn har-
de den Gjærning maadee af frygte
Blodhaan, i Tilfælde af Mord, af den
myrdeses Slayninge. I Krigene maatte
en Spartaner ludeu egne eller fald-
Alle disse Anordninger berispede, at

Spartanerne i lange Tider vare de an-
dre Grækerne overlegne og med Tap-
pehed forvarede Grækenlands
Uafhængighed. Men tilsidt tabte de
denne deres Haardførhed og ned-
stak til Blødsagtighed og Uædelighed.
De delte deres et Bytte først for
Macedonerne og dernæst i almindelighed
med de øvrige Græker for Romerne.

Dansk Stil

ved

Høvaarsexamen

af

H. Friis.

Sammenligning mellem Bylivet og Landlivet.

Desom man vil sammenligne Landlivet med Bylivet, da maa man tage Hensyn til om det er Sommer eller Vinter, thi om Sommeren ruse en stor Mængde af de velhavende Folk ud paa Landet for at tilbringe den varmeste Tid der langt borte fra Byernes Larm og Tummel. I de varme Dage er der stor Støj i Byerne af Vogne, som kjøre frem og tilbage, hvorimod der paa Landet hersker den største Stillehed, hvilket især gjør Landlivet saa tiltrækkende. Kommer man nu ud paa Landet, da bliver man modtaget med stor Gastfrihed af Bønderne, som paa denne Tid nok holde af at modtage Fremmede, da der er nok, hvormed de kan more dem. Har man været nogen Tid ude paa Landet, vil man snart mærke,

hvilken Forandring der er sket meden, thi i ens
Lind, som før var nedtrykket af den evindelige Klo-
beringning og den trykkende Luft i Byen er
nu bleven let og livligt. Efterat man har beundret
Bøndernes Køer og Fleske, hvilket de sætte megen Pris
paa, gaar man yppene ud forat høre den smukke
Omegn, over hvilken man ofte bliver meget be-
yret, da man i Byen er vandt til at se Hæs
med Hæs. Dog den bedste Fornøjelse er, naar Høit
skal kjøres hjem, og man da kan løbe side paa Mark-
ken og spise sin Middagsmad i en eller anden
Køstak, indtil Kornet og Høet er læstet paa
Vognene. Er det lykkeligt kommer op, berolige
Køstfolkene Vognene, hvorpaa Toget under Sang
og Latter begiver sig paa Hjemvejen. Naar

Hæsten er forbi, begynder Mængden at rejse tilbage
til Byen, thi ligesaa muntert, som Landlivet er
om Sommeren, ligesaa kjedeligt er det om Vinteren,
dog under i Byen kjæder man sig ikke, thi her
afveksler det med Baller og Selskaber. Er Gaderne
bedækkede med Sne, kjøres der i Slæder, hvorimod
det er Ungdammens største Fornøjelse at løbe
paa Skøjter naar Vandet er tilfrosset.

3de Klasse

Dansk Stil

ved

Halvaarsexamen

for

A. Th. Adamsen.

Ms. Kl. II, 46

Sammenligning mellem Landlivet og By-
livet.

Bylivet og Landlivet ere meget forskellige.

De have begge Behageligheder og Ubehageligheder. Livet i Byen er mere indesluttet end

Livet paa Landet. Det er heller ikke saa umid-
som Landlivet og lidt ugesommeligt og enifor-

migt. Men Bylivet har jo ogsaa sine Behage-
ligheder. Der er ikke langt til Naboerne, og man

behøver ikke, som mange Steder paa Landet,
at rejse langt for at komme til Kjøbmanden

eller til Doktoren. Man har der betragte Ga-

der, der blive sejede baade Sommer og Vin-

Sorimoder Landlivet behageligt ved, at det er
mere frit end Bylivet. Om Sommeren er alting
frikket og muntert. Da duftte Eugene og Honoré
bølger, medens man sunst om høiet Kløit.
fokenes muntre Sang og Klangen af Lerne.
Om Aftener, naar Solen gaar ned, og Kjørtens
nen bygger, da maa man foretrække at leve
paa Landet end for at leve i Byen, og mangen
Landmand er mere fornøjet med sine larve-
lige Kaaer paa Landet end at leve i Byen, om han
end ikke behøvede at arbejde for Livets Fornøden-
heder; thi hans er den klare Kilde og hans den fri-
ske Luft, som der staar i en Sangom Borden.